

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ»**

Кафедра менеджменту, управління проектами і логістики
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

_____ *Вересень* 20__ року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Вечеров Валерій Тимофійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Менеджмент» є складовою освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит» підготовки фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр» в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Має статус нормативної компоненти циклу професійної підготовки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес формування у студентів наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та практики сучасного менеджменту.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кре- ди- ти	Семестр	
			V	
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4	120	
Аудиторні заняття, у т.ч:	60		60	
лекції	38		38	
лабораторні роботи				
практичні заняття	22		22	
Самостійна робота, у т.ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	14		14	
підготовка до контрольних заходів	8		8	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	8		8	
підготовка до екзамену	30		30	
Форма підсумкового контролю			екзамен	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни «Менеджмент» є формування у студентів професійних компетентностей у вигляді системи знань з методології використання сучасних інструментів менеджменту для ефективного управління об'єктами (підприємства, фірми, організації тощо) різноманітних структур і форм власності.

Завдання дисципліни – сформувати у студентів систему знань і навичок щодо використання сучасних інструментів менеджменту в діяльності різноманітних організацій, фірм і підприємств та їх підрозділів на шляху досягнення стратегічних цілей. Для цього потрібно:

- ознайомити майбутніх фахівців з термінологією та понятійним апаратом менеджменту і забезпечити його засвоєння студентами;
- озброїти студентів системою знань у сфері теоретичних, методичних і практичних основ менеджменту;
- забезпечити засвоєння студентами інструментарію менеджменту і оволодіння навичками творчого критичного підходу до оцінки викладених у спеціальній літературі точок зору щодо менеджменту;
- забезпечити зацікавленість студентів в активній навчальній та науково-дослідній роботі.

Пререквізити дисципліни. Вивчення дисципліни «Менеджмент» ґрунтується на дисциплінах «Математика для економістів», «Інформатика», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Маркетинг», «Статистика», «Організація виробництва».

Постреквізити дисципліни. Опанування студентами змісту дисципліни «Менеджмент» дозволить використовувати набуті знання в їх подальшій фаховій діяльності щодо прийняття таких управлінських рішень, що підвищать ефективність діяльності керованих ними об'єктів.

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Менеджмент» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК12. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.
- СК8. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК9. Здатність здійснювати ефективні комунікації.
- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент» студент повинен:

знати:

РН 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

вміти:

РН 18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

РН 19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: аудиторна, позааудиторна, групова, індивідуальна.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Основи менеджменту					
Тема 1. Менеджмент як наукова система управління	6	4			2
Тема 2. Генезис та еволюція менеджменту	4	2			2
Тема 3. Поняття організації і середовище її діяльності	6	4			2
Тема 4. Закони, закономірності і принципи менеджменту	5	2	1		2
Тема 5. Функції і технології менеджменту	8	2	4		2
Тема 6. Методи менеджменту і стилі управління в менеджменті	7	4	1		2
Тема 7. Техніка комунікацій і міжособисті процеси	6	2	2		2
Тема 8. Управлінські рішення. Моделі і методи прийняття рішень	6	4			2
Разом за змістовим модулем 1	48	24	8		16
Змістовий модуль 2. Менеджмент					
Тема 9. Функція планування	6	2	2		2
Тема 10. Функція організації	6	2	2		2
Тема 11. Функція мотивації	6	2	2		2
Тема 12. Функція контролю	6	2	2		2
Тема 13. Групова динаміка і управлінські команди	6	2	2		2
Тема 14. Організаційні зміни і організаційний розвиток	6	2	2		2
Тема 15. Забезпечення ефективної діяльності організації	6	2	2		2
Разом за змістовим модулем 2	42	14	14		14
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	120	38	22		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Менеджмент як наукова системи управління	2
2	Менеджмент як наукова системи управління	2
3	Генезис та еволюція менеджменту	2
4	Поняття організації і середовище її діяльності	2
5	Поняття організації і середовище її діяльності	2

6	Закони, закономірності і принципи менеджменту	2
7	Функції і технології менеджменту	2
8	Методи менеджменту і стилі управління в менеджменті	2
9	Методи менеджменту і стилі управління в менеджменті	2
10	Техніка комунікацій і міжособисті процеси	2
11	Управлінські рішення. Моделі і методи прийняття рішень	2
12	Управлінські рішення. Моделі і методи прийняття рішень	2
13	Функція планування	2
14	Функція організації	2
15	Функція мотивації	2
16	Функція контролю	2
17	Групова динаміка і управлінські команди	2
18	Організаційні зміни і організаційний розвиток	2
19	Забезпечення ефективної діяльності організації	2
	Усього годин	38

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Закони, закономірності і принципи менеджменту Задача. Прогнозування показників ефективності діяльності підприємства	1
1	Функції і технології менеджменту Задача. Розрахунок чинних параметрів і ув'язка робіт будівельних потоків (безперервне використання трудових ресурсів)	1
2	Функції і технології менеджменту Задача. Розрахунок чинних параметрів і ув'язка робіт будівельних потоків (безперервне використання трудових ресурсів)	1
2	Функції і технології менеджменту Задача. Розрахунок чинних параметрів і ув'язка робіт будівельних потоків (безперервне завантаження фронтів робіт)	1
3	Функції і технології менеджменту Задача. Розрахунок чинних параметрів і ув'язка робіт будівельних потоків (безперервне завантаження фронтів робіт)	1
3	Методи менеджменту і стилі управління в менеджменті Розбір кейсу. Вибір стилю управління	1
4	Техніка комунікацій і міжособистісні процеси Ділова гра. Корабельна аварія	1
4	Техніка комунікацій і міжособистісні процеси Ділова гра. Пошук формату взаємовідносин «win-win»	1
5	Управлінські рішення. Моделі і методи прийняття рішень Задача. Дерево рішень (формат 1)	2
6	Управлінські рішення. Моделі і методи прийняття рішень	2

	Задача. Дерево рішень (формат 2)	
7	Функція планування Задача. Планування асортименту	2
8	Функція планування Задача. Оптимізація асортименту	2
9	Функція мотивації Ділова гра. Матеріальна та нематеріальна мотивація підлеглих	2
10	Організаційні зміни і організаційний розвиток Завдання. Побудова організаційної структури	2
11	Забезпечення ефективної діяльності організації Задача. Розробка ефективного плану транспортного забезпечення перевезень	2
	Усього годин	22

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	14
2	Підготовка до контрольних заходів	8
3	Виконання курсового проекту або роботи	
4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	8
4.1	Тема 3. Поняття організації і середовище її діяльності. Мікросередовище організації. Макросередовище організації.	2
4.2	Тема 6. Методи менеджменту і стилі управління в менеджменті. Стили управління в менеджменті: автократичний, демократичний, ліберальний (номінальний).	2
4.3	Тема 9. Функція планування. Модель (схема) розробки стратегічного плану. Характеристика етапів процесу стратегічного планування.	2
4.4	Тема 11. Функція мотивації. Змістовні теорії мотивації: теорія ієрархії потреб А.Маслоу; теорія потреб Д.Мак Клеганда.	2
5	Підготовка до екзамену	30
	Усього годин	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань студентів з дисципліни «Менеджмент» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення занять. Основними методами поточного контролю є усне опитування та практична перевірка.

Підсумковий контроль здійснюється на екзамені методом усного опитування.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль знань студента оцінюється за 100 бальною шкалою в залежності від виду навчання:

- максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни, що вивчається, – 40 балів;
- максимальна оцінка знань практичного матеріалу дисципліни, що вивчається, – 40 балів;
- максимальна оцінка знань з самостійної роботи студента – 20 балів.

Критерії оцінки теоретичних знань поточного контролю

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовим модулем			
			1 змістовий модуль		2 змістовий модуль	
1.	Відвідування лекційних занять	1 бал за відвідування студентом кожного лекційного заняття	0 - 12		0-7	
2.	Якість відповіді на теоретичні питання: - в першому змістовому модулі за кожне з 2-х теоретичних питань максимально нараховується 14 балів; - в другому змістовому модулі за кожне з 2-х теоретичних питань максимально нараховується 16,5 балів		1-е питання	2-е питання	1-е питання	2-е питання
		Студент повністю розкриває теоретичне питання, показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити, де можливо, приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу	11-14	11-14	13-16,5	13-16,5
		Відповідь і висновки на теоретичне питання студентом виконані правильно, але стисло і не повно. Матеріал викладено без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних	5-10	5-10	6-12	6-12
		Студент в цілому розкриває суть теоретичного питання, але не в повному обсязі і з помилками. Правильні висновки	1-4	1-4	1-5	1-5

		робить лише з урахуванням наведених викладачем запитань				
		Студент не розкриває суті теоретичного питання і допускає грубі помилки при формуванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань	0	0	0	0
		Разом за одне питання:	0-14	0-14	0-16,5	0-16,5
		Разом за два питання:	0-28		0-33	
		Разом за змістовим модулем	0-40		0-40	

Критерії оцінки практичних знань поточного контролю

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовим модулем			
			1 змістовий модуль		2 змістовий модуль	
1.	Відвідування практичних занять	1 бал за відвідування студентом кожного практичного заняття	0 - 4		0 - 7	
2.	Якість виконання і захисту практичних завдань: - в першому змістовому модулі за кожне з 2-х практичних завдань максимально нараховується 18 балів; - в другому змістовому модулі за кожне з 2-х практичних		1-е завдання	2-е завдання	1-е завдання	2-е завдання
		Студентом обгрунтовано і в повному обсязі розв'язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач	15-18	15-18	14-16,5	14-16,5
		При обгрунтуванні і розв'язанні практичного завдання студентом допущені незначні помилки, які				

завдань максимально нараховується 16,5 балів	суттєво не знижують якості виконання завдання. При захисті практичного завдання студентом продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм розв'язання практичних задач	8-14	8-14	7-13	7-13
	Виконання і захист студентом практичного завдання зроблені з суттєвими помилками і лише допоміжні запитання викладача дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання	1-7	1-7	1-6	1-6
	Виконання і захист практичного завдання зроблені студентом з грубими помилками і не в повному обсязі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання задач є достатнім для практичного використання	0	0	0	0
	Разом за одне завдання:	0-18	0-18	0-16,5	0-16,5
	Разом за два завдання:	0-36		0-33	
	Разом за змістовим модулем:	0-40		0-40	

Критерії оцінки знань з самостійної роботи студента

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями			
			1 змістовий модуль		2 змістовий модуль	
			1-а тема	2-а тема	1-а тема	2-а тема
1.	Своєчасне надання і захист письмового звіту у вигляді конспекту про виконання кожної з 2-х тем розділів програми, що не викладались на лекціях: -в першому змістовому модулі за кожну з 2-х тем програми максимально нараховується 10 балів; - в другому змістовому модулі за кожну з 2-х тем програми максимально нараховується 10 балів	Студент своєчасно і в повному обсязі подає письмовий звіт і захищає його зміст, якісно відповідаючи на всі запитання. При цьому студент показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал та користуватися сучасними інформаційними джерелами	8-10	8-10	8-10	8-10
		Студент своєчасно, але в стислому обсязі подає письмовий звіт і захищає його зміст, не відповідаючи на всі запитання. Допускається незначна затримка, щодо подачі та захисту звіту	4-7	4-7	4-7	4-7
		Студент не своєчасно і в неповному обсязі подає письмовий звіт, захист якого відбувається студентом не самостійно, а лише при наданні викладачем допоміжних питань. Допускається значна затримка в часі щодо подання письмового звіту для перевірки і захисту	1-3	1-3	1-3	1-3
		Письмовий звіт не подано для перевірки та захисту, або звіт і захист виконано з грубими помилками, що не дозволяє позитивно оцінити самостійну роботу студента	0	0	0	0
		Разом за одну тему:	0-10	0-10	0-10	0-10
		Разом за змістовим модулем:	0-20		0-20	

Підсумковий контроль знань студента здійснюється у формі екзамену, що складається з 2-х теоретичних питань і оцінюється за 100 бальною шкалою.

До підсумкового контролю допускається студент, що заробив в кожному змістовому модулі не менше 60 балів.

Критерії оцінки екзамену

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Відповіді на теоретичні питання	
			1 питання	2 питання
1.	Якість відповіді	Студент повністю розкрив теоретичне питання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу. На додаткові запитання викладача студент відповідає повно і якісно	47-50	47-50
		Студент повністю але стисло розкрив теоретичне питання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал і робити висновки, наводити окремі приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу. На додаткові запитання викладача студент відповідає якісно, але не в повному обсязі	40-46	40-46
		Відповідь і висновки на теоретичне питання студентом виконані правильно, але стисло і не повно. Матеріал викладено без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних. На додаткові питання викладача студент відповідає не в повному обсязі	30-39	30-39
		Студент стисло розкрив суть теоретичного питання, але не в повному обсязі і з помилками. Правильні висновки по теоретичному питанню студент частково робить самостійно, а частково лише з урахуванням наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент відповідає з помилками	17-29	17-29
		Студент дуже стисло розкрив суть теоретичного питання, але не в повному обсязі і з грубими помилками. Правильні висновки по теоретичному питанню студент робить не самостійно, а лише з урахуванням наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент відповідає з грубими помилками	1-16	1-16
		Студент не розкрив суті теоретичного		

		питання і допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент не відповідає або відповідає з грубими помилками	0	0
		Всього:	0-50	0-50
		Разом	100	

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середнє арифметичне змістового модуля 1, змістового модуля 2 та екзаменаційної оцінки.

Порядок зарахування пропущених занять. Студент повинен законспектувати всі пропущені лекції, виконати всі пропущені практичні завдання і підтвердити це викладачеві на поточних заняттях чи консультаціях наступним чином:

- відповісти на всі питання викладача з тієї теми лекції, яка розглядалась на пропущеному занятті;
- розв'язати практичне завдання, яке вирішувалося на пропущеному практичному занятті, а також свій варіант практичного завдання, що задавалося додому.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вечеров В.Т., Міщенко А.П., Котуранова Т.В. Основи менеджменту.- Дніпропетровськ: «Свідлер», 2012.- 352 с.
2. Мазараки А. Основи менеджменту. Підручник. К.: Фолио. 2014. – 848 с.
3. Мартыненко Н.М. Основы менеджмента: Учебник.- К.: Каравелла, 2003.- 496 с.
4. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. Учебник. - М.: «Диалектика», 2006.- 1060 с.
5. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. Пер. с англ. - М.: «Дело», 1996.- 702с.
6. Мищенко А.П. Основы менеджмента: Учеб. пособие. – Д.: Изд-во ДУЭП, 2005.-312с.
7. Робинс, Стивен, П., Коултер, Мэри. Менеджмент, 6-е издание.: Пер. с англ.-М.: Издательский дом «Вильямс», 2004.- 880 с.
8. Шегда А.В. Основы менеджмента: Учебное пособие. - К.: Товариство «Знання», КОО, 1998.- 512 с.

Допоміжна

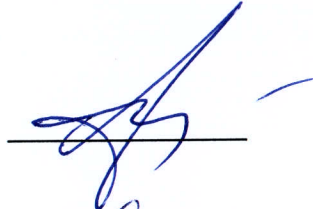
1. Кабушкин Н.И. Основы менеджмента: Учеб. пособие / Н.И. Кабушкин.- 5-е изд. Стереотип.-Мн.: Новое знание, 2002.-336 с.
2. Осовська Г.В. Основы менеджменту: Навч. посіб.-К.: КОНДОР, 2003.- 556 с.
3. Хміль Ф.І. Основы менеджменту: Підруч.- К.: Академвидав, 2003.- 608с.

12. INTERNET – РЕСУРСИ

Для підготовки до аудиторних та практичних занять рекомендовано використання електронних ресурсів мережі Internet:

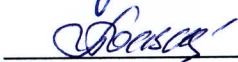
1. <http://Studfiles.net>
2. <http://powerbranding.ru>
3. <http://vipreshebnik.ru>

Розробник

(В. Т. Вечеров)

Гарант освітньої програми

(Г. В. Ползікова)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
менеджменту, управління проектами і логістики
Протокол № 3 від 20.09.2019 року